

Verf. Decimononò erit non immeritò.

88 Jus ad exigendum usuras ex d. l. Curabit, in cessionario transferri potest, tam ex causa lucrativa, quam onerosa, nedum pro tempore futuro, sed etiam pro præterito. Cancr. variar. part. 3. cap. 7. n. 45. Hermosol. in l. 28. gloss. 2. num. 56. tit. 5. p. 5. Roderic. de ann. reddit. lib. 3. quest. 7. num. 87. apud quos alii. Sed ita demum hoc verum erit, si venditor jus percipiendi usuras cessarit; nam si pecuniam pretii duntaxat creditori cedat, cessabit quasi novatione facta usurarium exactio, quas ultra fortem cessionario capere non licebit: & corroboratur ex Leotard. q. 27. num. 64. qui post alios docuit, per novationem hujusmodi usurarum cursum extinguere, quantum ipse venditor accepto ferens pretium ex causa mutui, eandem summam ab emptore stipuletur.

Verf. Vigesimo apertissime convincitur.

86 Licet Jus Pontificium cum Cæsareo conveniat in æquitate dictæ legis Curabit, quatenus æqualitatem, ac reciprocam compensationem inter contrahentes inducit, tamen quoad proximam nota est inter utrumque diversitas, ut constat ex præmissis num. 8. & 16. ideo D. Covar. prætermittit Juris Civiles observationem, quomodo hodie Imperiali Constitutione sit utendum nos docet.

90 Quæ quidem lex quanvis de venditore rem tradente loquatur, pariter obtinebit in emptore pretium numerante, cui fructus rei venditæ, aut æstimatio eorum præstari debent. Trentacing. variar. lib. 1. tit. de usur. resol. 2. verf. Principalis conclusio, cui licebit certam quantitatem annuam loco fructuum stipulari. Leotard. de usur. q. 27. num. 54.

91 Præterea eadem decisio nedum in immobilibus, sed etiam in mobilibus fructiferis procedit. Aug. Barbosa collect. d. l. Curabit, num. 23. Roderic. loc. cit. num. 89. Scaccia de commerc. §. 1. quest. 7. ampliat. 8. num. 173. Hermosol. d. gloss. 2. num. 53. Fructus, seu usura, ex l. Curabit, tam jure actionis, quam officio judicis peti possunt. Hermosol. num. 77. nec jus ex illa competens præscribitur, nisi triginta annorum lapsu, quanquam fructus regulariter triennio usucapiantur. Hermosol. n. 54. Aug. Barb. n. 25.

SUMMARIUM.

- 1 Verbum Majoratus, accipi debet secundum regionis usum, leges, ac consuetudinem.
- 2 Communis usus loquendi in dispositionibus debet observari etiam contra verborum proprietatem.
- 3 Quid sit usus loquendi, cuius loci inspicendus, & an probari debeat?
- 4 Verba in dispositionibus sunt accipienda secundum statuta, constitutiones, ac leges provinciarum, seu civitatis.
- 5 In qualibet dispositione mens disponentis observanda, etsi verba aliud sonent.
- 6 Dispositio quonam modo debeat interpretari, ubi de voluntate disponentis non est certitudo.
- 7 In contractibus & aliis actibus, qui plurimum consensu perficiuntur, verba accipienda sunt

non juxta specialem agentis stilum, sed juxta communem regionis usum.

- 8 Majoratu absolute instituo, quæ in ejus successione debeant observari in Hispania.
- 9 In Hispania quoties constat, bona majoratus existere, ea majori natu indivisa deferuntur inter vocatos.
- 10 Si bona filio, vel extraneo relinquuntur, ut ea jure majoratus possideat, eidem succedet primogenitus in solidum absque ullo gravamine, nisi restitutionis.
- 11 Per institutionem primogenii tacite inducitur perpetua alienationis prohibitio.
- 12 Alienationis prohibitio facta filio an extendatur ad nepotem, & n. 13. & 14.
- 15 Prohibitio alienationis, ut bona perpetuo in familia serventur, quartam generationem non egreditur, ex authent. de restitut. fideicom. §. Nos igitur, de cujus interpretatione remissive.
- 16 Resicitur distinctio inter verbum Familia, & Descendentes, quoad perpetuitatem prohibita alienationis.
- 17 Quarta generatio an computetur, exclusâ personâ, cui primum prohibetur alienatio?
- 18 Utrum si appareat manifeste, quod testator voluit bona in infinitum intra familiam permanere, prohibitio alienationis quartam generationem transgrediat, & num. seqq.
- 23 Authentica de restitut. fideicommissi, §. Nos igitur, non est ubique admittenda, & in unaquaque provincia consuetudo servabitur, & quid in Hispania.
- 24 In Hispania correctâ est illa constitutio per legem 27. Tauri.
- 25 Prohibitio alienationis imposta filio ad primogenium vocato, specialiter, ac primo extenditur ad nepotem, & alios successores in infinitum.
- 26 Idem succedendi servatur ordo in fideicommissa familia relicta, ac inter venientes ab intestato. Nen succeditur, nisi intra decimum gradum, ibid.
- 27 Refertur opinio contraria.
- 28 In primogeniis Hispania nullus excluditur à successione, etiam in remotissimo gradu sit.
- 29 Si bona majoratus esse probentur, masculus minor natu foemina majorem ejusdem lineæ, ac gradus excludit.
- 20 Bona quoties ad unum primogenitum debent pervenire, masculus ejusdem lineæ ac gradus proponitur foemina majori, ut in commendis Indorum.
- 31 Idem in majoratibus Hispania observatur, & num. 39.
- 32 Primogenia licite, ac utiliter instituntur.
- 33 Majoratus sunt favorabiles.
- 34 Majoratus, & regnum in quibus conveniant, & discrepent, remissive: & à successione unius ad successionem alterius sumitur argumentum, & n. 35.
- 36 De feudo ad majoratum an procedat argumentum?
- 37 Majoratus an sit dignitas.
- 38 Infamis non removetur à majoratus successione etiam cum dignitate.
- 39 Foemina succedunt in regno, & majoratibus cum administratione.
- 40 Foemina quando & quomodo succedant in feudis.
- 41 Lex 12. tit. 33. p. 7. interpretatur, & referuntur casus, quibus dubitatur an foemina major nati

- natu præferatur masculo minori ejusdem lineæ, & gradus.
- 42 Foemina proximiores ejusdem lineæ excludunt masculos.
- 43 Fallit ubi fundator contrarium expressum disposuerit.
- 44 Possessio bonorum majoratus in successorem jure ipso ex lege transfertur.
- 45 Ampliatur ad res nunquam per ultimum possessorem apprehensas. Utrum lex 45. Tauri procedat in primo majoratus successore, ibid.
- 46 An ex lege 45. Tauri competat actio contra titulo possidemem?
- 47 Lex 45. Tauri obtinet in majoratibus absque regia facultate constitutis, ac in vinculis, patronatibus, atque anniversariis, qua majoratus jure deferuntur.
- 48 An statuto, vel consuetudine possit possessio queri absque aliquo apprehensionis actu?
- 49 Possessio, qua transfertur sine apprehensionis actu, legis ministerio, an sit vera vel ficta?
- 50 Successori majoratus competunt omnia possessoria remedia, ex l. 45. Tauri. Idem est in hærede, ubi ex statuto similiter possessio absque apprehensione queritur, ibid. & n. 51.
- 52 Si ex statuto possessio absque apprehensione transeat ad hæredem, an intelligatur de rebus per tertium ante aditam hæreditatem occupatis, remissive.
- 53 De remedio summarissimo in majoratibus, apud nos Tenuta dicto, & an hoc & alia possessoria remedia tribuantur ei, qui apprehensis majoratus bonis, a possessione cecidit.
- 54 Feudi possessio num transeat in filium ministerio legis, absque apprehensione?
- 55 Filius improprie, vivo patre feudatario, dicitur feudum possidere, ac Rex, vel Dux vocatur, ac bonorum patris dominus.
- 56 De intellectu legis 46. Tauri, remissive.
- 57 Lex 46. Tauri observatur in majoratibus absque facultate regia fundatis, ac in illis omnibus qua majoratus jure in Hispania deferuntur.
- 58 Representatio semper servatur, ubi non reperitur exclusâ, & qui de ea differuerunt Interpretes. Neptis ex filio minore defuncto præfertur amita, & quare, ibid.
- 59 Si bona majoratus esse declarantur per Judicem, omnia servari debent, qua in regularibus primogeniis sunt stabilita. Idemque erit quoties in qualibet dispositione majoratus sit mentio.
- 60 Quis ordo servandus in prelatione vocatorum ad primogenia.

CAPUT V.

Ad Num. 1.

1 Verbum Majoratus, in quavis dispositione juxta communem usum provinciarum, leges, ac constitutiones debet exaudiri. Greg. Lop. in l. 2. gloss. 1. tit. 15. part. 2. Molin. de primogen. lib. 1. cap. 3. num. 2. & cap. 4. num. 13. Ant. Gom. in l. 40. Tauri, num. 64. Castill. controversiar. lib. 2. cap. 22. num. 11. Azeved. in rubric. num. 2. tit. 7. lib. 5. Recop. Matienz. in l. 1. gloss. 7. eod. tit. Mieres de majorat. in princ. part. 1. num. 6. Salced. de D. de Faria Novæ Addit. ad Covar.

representat. lib. 3. cap. 4. num. 19. Diaz de Mena practico. lib. 2. q. 17. n. 32.

Ibi: Hoc probatur auctoritate.

In verborum interpretatione usus communis loquendi ita attendi debet, ut ipsorum proprietate contempta, juxta illum dispositio intelligatur. Salgad. de Reg. protectione, part. 4. cap. 12. n. 19. ubi ampliatur ad legis divinæ interpretationem. Castill. cum pluribus sup. lib. 5. cap. 153. n. 5. 6. Matienz. num. 2. Alvarad. de conjecl. ment. defunct. lib. 2. cap. 3. §. 3. num. 4. Solorzan. de jur. Indiar. lib. 2. cap. 1. n. 1. Qui ex Quintiliano tradit, verbo utendum sicut nummo, cui publica forma est. Mantic. de conjeclur. lib. 3. art. 8. n. 1. & 4. Barbofa cum plurimis axiom. 222. n. 7. & prænotavimus lib. 1. cap. 19. n. 75.

Communis loquendi usus nihil est aliud, nisi consuetudo utendi verbis, & intelligendi sermones, vel orationes sub certa significatione, universalitatis consensu debito tempore accepta. Ita Camill. Gallin. de verb. signific. lib. 4. cap. 1. n. 4. quem refert Castill. num. 4. Usus loquendi observari debet, non loci ubi dispositio fit, sed originis, vel habitationis disponentis. Mantic. num. 5. & num. 6. quomodo probandus. sed si valde vulgaris sit, ac notus, probatione opus non erit. Molin. d. cap. 3. num. 33.

Ibi: Quod autem diximus.

Verba sive in ultimis voluntatibus, sive in actibus inter vivos usurpari debent secundum statuta, leges, seu constitutiones loci. Mantic. sup. lib. 11. tit. 13. n. 3. 14. & 15. Matienz. dict. gloss. 7. Molin. lib. 1. cap. 3. n. 2. & cap. 4. in fine. Alvar. sup. n. 3. præter alios, quorum memini sup. lib. 2. cap. 18. num. 22.

Quoties in cujuslibet dispositionis interpretatione versamur, in primis indagare oportet disponentis voluntatem, quæ si patuerit, nihil de verborum significatione querendum; hæc enim intentioni non opponi, sed deservire debent, l. Non aliter 67. de legat. 3. l. In conditionibus 19. de condit. & demonstr. l. Semper 35. de reg. jur. Mantic. sup. lib. 3. tit. 3. n. 9. Peregrin. de fideicom. art. 11. n. 5. Barbofa sup. n. 1. & 3. ubi plures, de quo & nos lib. 1. cap. 13. n. 24.

Sed si de mente disponentis apertè non constat, verba exaudienda sunt juxta consuetum loquendi usum ipsius proferentis, l. si servus 53. §. ult. de legat. 1. Mantic. lib. 12. tit. 17. num. 26. deinde ad communem usum regionis devenitur, d. §. ult. Mantic. ubi pronuper: postremum locum obtinet proprietates verborum, quæ semper observanda, nisi diversa mens, aut usus contrarius probetur. l. Labeo 7. §. Tubero, de supellecl. legat. d. l. Non aliter, Tusch. lit. V. concl. 91. Barbofa n. 4. Marefcot. variar. lib. 1. cap. 95. n. 29. Mantic. lib. 3. tit. 4. n. 4. 5. ubi quod non admittitur probatio voluntatis contrariæ adversus verba testatoris clara.

Quod autem diximus, præferendum esse usum loquendi disponentis communi, referendum est ad ultimas voluntates, donationes, & alios actus, qui à sola voluntate proferentis procedunt; nam in contractibus qui duorum, pluriumve consensu perficiuntur, consuetudo loquendi regionis, non specialis contrahentis, inspicitur, d. l. Semper, Marefcot.

Marescot. d. lib. 1. cap. 94. num. 5. Aliàs deciperetur contrahens ignarus specialis stili, & loquutionis alterius, illique saltem licebit à contractu resilire, qui irritus censetur propter defectum consensus, cum alter de una re, vel quantitate, & alter de alia senserit, ob diversum verborum intellectum, l. In venditionibus 9. de contr. empt. l. 20. tit. 5. p. 5. ubi Hermosilla num. 1. laudavit alios. Imò posset contractus sustineri, intellectis verbis adversus utentem singulari significatione, qui potuit apertius loqui ex regionis consuetudine, argumento legis Veteribus 40. de pact. cum similibus, de quo Barbosa plures referens num. 35.

Ad Num. 2.

8 Quotiescunque in Hispaniis bona sive ex ultima voluntate, sive ex contractu majoratus jure deferri contigerit, nullis expressis vocationibus, aut specialibus clausulis, ea observari debent quæ moribus, ac legibus in unaquaque provincia in primogeniorum successione recepta sunt. Pat. Molin. de just. & jur. disp. 588. num. 3. Mieres sup. part. 1. quest. 48. num. 22. Molin. d. cap. 4. num. 13. Mathienz. loc. cit. Azeved. sup. n. 3. 4. Salced. de representat. lib. 3. cap. 4. n. 21. Castill. d. cap. 22. num. 8. & 9. Diaz de Mena variat. lib. 1. cap. 17. n. 32. Burg. de Paz proem. Partiar. num. 58. Illa autem consuetudo, seu lex servabitur, quæ viguerit in loco ubi majoratus bona existunt, seu major pars, vel domus præcipua, licet aliud in Regno sit generaliter receptum. Azeved. sup. num. 6. Burg. de Paz junior quest. 2. num. 24. cum seqq.

Ad Num. 3.

9 Eo ipso quod constat, bona majoratus vinculo astringi, ea indivisa ad primogenitum ex vocatis debent pervenire. Gregor. Lop. in l. 2. gloss. 1. vers. ex prædictis tit. 15. p. 2. Molin. lib. 1. cap. 3. n. 1. 6. 7. Castill. contrav. lib. 2. cap. 22. num. 13. & 15. Alvarad. rubric. n. 4. tit. 7. lib. 5. Recop. Mathienz. ibi. gloss. 7. num. 3. Alvarad. d. §. 3. num. 6. Menes. in rubric. num. 11. C. de fideicom. Hoc inde provenit, quod apud nos moribus est inductum, ut in primogeniis idem ordo servetur ac in regni successione. Pat. Molin. sup. num. 2. Salced. lib. 2. cap. 3. num. 4. Molin. d. num. 1. Alvarad. de conjeçt. ment. defunct. lib. 2. cap. 3. §. 3. num. 2. Cum igitur succedat major natu in hoc Regno, qui solus fratribus exclusis admittitur, l. 2. tit. 15. p. 2. similiter in primogeniis contingit ex conjecturata mente instituentis simpliciter majoratum, qui juri se conformare, ac consuetudini præsumitur, quidquid senserit Simanc. de primog. Hispan. lib. 1. cap. 25. quem refellit Castill. ex num. 17.

Vers. Secundò ex his apparet.

10 Si quis filio, aut extraneo bona reliquerit, ut ea jure majoratus possideat, hoc decedente, succedet primogenitus in solidum absque ullo gravamine. Pat. Molin. d. disp. 588. n. 2. Castill. num. 39. Molin. sup. cap. 4. num. 34. Ant. Gom. in l. 40. Tauri, n. 64. Azeved. sup. n. 6. Mathienz. num. 4. Burg. de Paz d. quest. 2. n. 67. Mier. de major. part. 1. quest. 48. num. 22. Alvarad. num. 6. Menes. ubi proximè.

Ad Num. 4.

Si bona sua majoratus esse aliquis constituat, etsi nihil aliud expresserit, tacite alienationis perpetuam inhibitionem usque in infinitum adjeçisse intelligitur. Molin. lib. 4. cap. 3. num. 2. Castill. lib. 5. cap. 65. num. 29. Hermosilla in l. 44. gloss. 5. n. 15. tit. 5. p. 5. Menes. ubi proximè, Azeved. sup. n. 4. Mathienz. n. 3. Alvarad. n. 8. Est namque de natura majoratus, sicut & regni, ne bona possint alienari, licet strictior in privatis, quam in Rege sit prohibitio. Molin. lib. 1. cap. 3. num. 17. 18. Hinc est, ut prohibitio alienationis, ut bona in familia conserventur, apud nos majoratus institutionem operetur. Diaz de Mena variat. lib. 1. cap. 17. num. 36. Molin. d. lib. 1. cap. 5. ex num. 7. Burg. de Paz d. quest. 2. num. 104. Est tamen de jure controversum communi, an ex illa clausula alienationis prohibitiva fideicommissum absolutum deducatur, vel solum in casu contraventionis, de quo Castill. lib. 2. cap. 22. num. 82. Molin. n. 16. Tondut. quest. civil. cap. 47. à princip. Peregrin. de fideicom. art. 14. num. 14. cum seqq. Mantic. de conjeçt. lib. 6. art. 14. ex num. 24. Hermos. d. gloss. 5. à num. 11.

Ibi: Ego verò primùm ex d. §. Nos igitur.

Prohibitio alienandi injuncta filio non extenditur ad nepotem. Peregrin. art. 1. n. 28. Mantic. sup. lib. 8. tit. 2. n. 20. Molin. lib. 1. cap. 4. num. 11. Castill. lib. 5. cap. 66. num. 68. Mier. de majorat. part. 2. quest. 6. num. 304. Lara de Anniversar. & Capellan. lib. 1. cap. 6. n. 3. 4. Greg. Lop. in l. 43. gloss. 1. tit. 5. p. 5. Alvarad. sup. lib. 2. cap. 1. §. 1. n. 26. Hermos. in d. l. 43. Part. gloss. 1. n. 12. Ant. Gom. in l. 40. Tauri, n. 64. Molin. de just. & jur. disp. 588. n. 1. vers. Quarto in majoratus.

Ibi: Causa igitur prohibitionis.

Quam communem sententiam D. Præses ita interpretatur, ac restringit, ut quoties in nepote eadem ratio prohibendi alienationem reperitur, prohibitio ex mente prohibentis etiam nepotem afficiat, quam parens filio magis dilecto secundum regularem charitatis ordinem ut gravamen injunxit. Nec urget quod ea prohibitio, quia odiosa, amplianda non sit, ut inquit Lara, & refert Hermosilla, cum potius favorabilis debeat censei, quia principaliter testator prospicere intendit vel ipsis quibus prohibet, ut bona conserventur familiæ; vel aliis, quanquam secundario filius gravetur ne de propriis rebus valeat disponere, ut advertit Peregrin. art. 14. num. 1. alioqui si nullius favoris, seu justam causam respiceret, non subsisteret, veluti si odium prohibiti duntaxat contineret alienationis prohibitio, l. Filius familias 114. §. Divi, de legat. 1. ubi Cujac. Pereg. loc. cit. Molin. lib. 1. cap. 6. n. 30. Actus autem favorabilis censetur, cum principaliter favor intenditur, quanquam per consequentiam odium contingat. D. Covar. sup. lib. 1. cap. 11. n. 5. Sanch. cum plibus de matrim. lib. 1. disp. 1. n. 4. Barbosa axiom. 166. n. 5. Unde cum prohibitio alienationis favorabilis existat, venit amplianda ex rationis identitate, juxta juris axiomam, de quo Barbosa ubi proximè.

Ex quibus asserendum est cum D. Covar. quod alienationis prohibitio facta filio nepotem ligat

si ratio prohibendi æquè utrique conveniat: & ita tenent Menes. in l. Voluntas, num. 26. C. de fideicom. Hermos. cum aliis in l. 43. gloss. 1. n. 13. & 14. tit. 5. p. 5. Peregr. art. 1. num. 28. Mantic. sup. d. tit. 2. num. 20. vers. Simili quoque modo. Verùm prohibitio alienationis imposta hæredi, ad hæredis hæredem extendatur, disputat Menes. à num. 20. & latè pluribus laudatis Hermos. à n. 5.

Vers. Secundum, quod ex d. §. Nos igitur.

15 De interpretatione textus in authent. de restit. fideicom. §. Nos igitur, collat. 9. confulas Molin. de primog. lib. 1. cap. 4. num. 30. Anton. Gom. in l. 40. Tauri, num. 45. Mantic. ubi proximè, ex num. 28. Peregrin. sup. art. 30. num. 12. cum seqq. Lara de Anniversar. & Capellan. lib. 2. cap. 6. n. 9. Fachin. controvers. lib. 4. cap. 100. Mathienz. in l. 11. gloss. 12. tit. 6. lib. 5. Recop. Cujac. novel. 159. Menes. in d. l. Voluntas, num. 25. Hermos. sup. num. 14. Alvarad. de conjeçt. ment. defunct. lib. 2. cap. 1. §. 1. num. 26. vers. Quod omnes, Salced. de representat. lib. 2. cap. 29. à num. 8. ubi alii. Qui quidem, & omnes asseverant, prohibitionem alienationis, ut bona perpetuò in familia persistant, quartam non egredi generationem, ex d. §. Nos igitur, quibus adde Pat. Molin. ubi proximè.

16 Sunt tamen non pauci, qui opinantur prohibitionem hanc in infinitum ultra quartam generationem consistere, si testator expresserit, velle bona perpetuò in suis descendentibus conservari; illi enim constituunt differentiam inter verbum Familia, & Descendentes, quoad perpetuitatem prohibitionis: quam distinctionem merito noster impugnat Antistes, cui accedit omnino videndus Mantic. d. lib. 8. tit. 2. num. 21. vers. Sed diligenter. Pat. Molin. d. vers. Quarto in majoratus. Eandem tacite rejiciunt post alios, quos referunt, Menes. ubi proximè, Barbosa de appellat. verbor. jur. signif. verb. Familia, num. 36. qui parificant quoad perpetuitatem prohibita alienationis verbum Familia, ac Descendentes, dum docent adversus communem, de qua sup. n. 15. prohibita alienatione, quia testator vult bona in familia perpetuò conservari, vel ad suos descendentes pervenire, alienationem usque in infinitum impediri, etiam ultra quartam generationem. Adde Fachin. sup.

17 Vera igitur resolutio est secundum D. Covar. ut alienationis prohibitio de jure communi non egrediatur quartam generationem, ex d. §. Nos igitur, sive testator dicat quod bona familiæ conserventur, sive quod suis descendentibus perpetuò deferantur; exclusa quorundam distinctione, cujus pronuper meminimus non obstantibus quæ adducit Peregr. ubi sup. Quarta generatio numeratur extra personam primam, cui prohibetur alienatio. Salced. num. 9. Sed Peregrin. d. artic. 30. n. 12. cum aliis tenet contrà.

Vers. Verùm Justiniani constitutionem.

18 Ubi ex conjecturis saltem apparuerit, quod testator voluit prohibitionem alienationis in perpetuum consistere, minimè restringetur ad quartam generationem, sed ulterius ad quolibet de familia usque in infinitum progredietur, cessante imperatoris decisione in d. §. Nos igitur. Molin. cum aliis d. cap. 4. num. 3. Alvarad. sup. d. §. 1. num. 26. vers. Communis quidem, Pat. Molin. d.

disp. 588. n. 1. vers. Quarto in majoratus, Castill. controvers. lib. 2. cap. 22. n. 47. ubi plures, Burg. de Paz civil. quest. 2. num. 61. & 86. Mathienz. in d. gloss. 12. n. 2. Salced. sup. n. 10.

Hujusmodi sententiam revocat in dubium 19 Mantic. d. tit. 2. ex num. 21. vers. Sed diligenter, & rationibus utrinque expensis hæsit, & communem opinionem servandam resolvit vers. Non enim, in fin. Ratio dubitandi oritur ex eo, quod in specie, de qua Justinianus in authent. de restit. fideicom. collat. 9. manifestè constitit per verba indubitata, quod disponens intendebat bona absque aliqua limitatione semper in familia sua conservari, ut patet ibi: Per omnia, & perpetuò velle permanere in familia mea, neque unquam de meo nomine egredi. Et paulò inferius: Sub ea conditione, ut nunquam de familia mea, meoque nomine abalienentur. Et nihilominus Imperator alienationis prohibitionem adversus expressam testatoris voluntatem ad quartam generationem coarctavit; neque enim mentis melius, ac fidelius est testimonium, quam verba, l. Apud Labonem, §. Idem Tubero, de supelleçt. legat. cum aliis apud Barbof. axiom. 222. n. 2. Et cum eam decisionem pro lege generaliter observari Justinianus statuierit, videtur adempta facultas prohibendi alienationem extra præfinitam generationem; unde difficilis redditur resolutio D. Covar. tradita sup. num. 18. secundum quam magis conjecturis defertur, quam apertissimis verbis, quibus testator in eo textu voluntatem perpetuam usque in infinitum prohibitionis demonstravit. Hæc perpensens Cardinalis Mantica in perplexitate, quam diximus, versabatur, nostramque mentem pariter extorquet.

Verùm mihi dicendum videbatur, prohibitio- 20 nem alienationis in favorem familiæ, aut descendentium, etiam cum expressione perpetuitatis usque in infinitum, successores extra quartam generationem non astringere: voluit enim Justinianus jus, & actionem ad repetenda bona alienata, propter prohibitionem testatoris termino quatuor generationum præscribi, & aboleri, ne post longæva temporis curricula lites inextricabiles, & penè immortales suscitarentur, sicut illa, de qua ipse fuerat consultus: quod planè deducitur ex textu in d. §. Nos igitur, ibi: Tamen quòd quatuor jam generationes præterisse viderentur, haud sustineremus tam absolutam causam denudè tradi judiciis. Observat Mantic. sup. vers. Non enim hæc.

21 Quamvis enim jura ultimarum voluntatum implementum impensè fovere soleant, l. 1. C. de Sacros. Eccles. authent. de nupt. §. Deinceps, collat. 4. in extirpandis tamen litibus publicis agnoscitur favor, ut prænotatur sup. lib. 1. cap. 2. à num. 31. sed & ipsarum familiarum, quibus alienationis prohibitio prospicit, interest occasionem litium citius extinguere, propter quas odia inter conjunctos exardescunt, & facultates judiciorum absumuntur assiduis expensis, sicut in nostris majoratibus, præsertim antiquis, frequenter contingit.

22 Non refragatur præmissis, quod opponit Mantic. ubi proximè, scilicet quod si Imperator voluisset adimere potestatem prohibendi alienationem extra quartam generationem, veteret utique ne quis ad eam procederet, ipsamque irritam declararet, juxta illud vulgare: Si lex voluisset, expressisset, ex capite Ad audientiam, de decim. l. unic. §. Sin autem ad deficientem, C. de caduc. l. 3. tollend.